

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Nc/1/2026
Identifikačné číslo spisu: 1208208299
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:1208208299.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ V. F., narodenej XX. D. XXXX, G., G. 3, zastúpenej Mgr. Ing. L. F., G., G. 3, 2/ Mgr. Ing. L. F., narodeného XX. O. XXXX, G., G. 3, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, Bratislava, Chlumeckého 2, IČO: 00166260, o náhradu škody, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B2-14C/99/2008, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Bratislave z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6Co/108/2025, takto

rozhodol:

Sudkyne Krajského súdu v Bratislave JUDr. Otília Belavá, Mgr. Jana Janics Bajánková a JUDr. Michaela Krajčová nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania vecí v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6Co/108/2025.

Odôvodnenie

1. V konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) pod sp. zn. 6Co/108/2025 si žalobcovia podľa § 52 ods. 1, ods. 2 v spojení s § 49 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) uplatnili 19. marca 2026 námietku zaujatosti voči členom (nového) senátu 6Co Krajského súdu v Bratislave. Podanie odôvodnili absenciou jeho nestrannosti; pokiaľ ide o členku senátu Mgr. Janu Janics Bajánkovú odôvodnili ju tým, že syn žalobcu trénuje dieťa tejto sudkyne. Žalobcovia tiež nesúhlasili so zmenou senátu z dôvodu údajnej práceneschopnosti členky senátu JUDr. Renáty Janákovvej.

2. Sudkyňa Krajského súdu v Bratislave Mgr. Jana Janics Bajánková k vznesenej námietke zaujatosti uviedla, že sa vo vzťahu k žalobcom necíti byť subjektívne zaujatá a samotná skutočnosť, že jedným z trénerov M. jej dcéry, je syn žalobcu, nezakladá k strane sporu na strane žalobcov taký kvalifikovaný vzťah predpokladaný ustanovením § 49 ods. 1 CSP, ktorý by ju vylučoval z prejednávania a rozhodovania vecí. Objasnila, že jej dcéru od marca 2026 v rámci karate trénuje ako jeden z trénerov v karate klube aj syn žalobcu. S trénerom dcéry (synom žalobcu) do osobného kontaktu neprichádza. Z

priebehu ostatnej súťaže v karate (14. marec 2026) zistila, že je aj jedným z rozhodcov v rámci federácie, ktorej členom je aj karate klub v ktorom jej dcéra pôsobí. O tom, ktorí rozhodcovia budú však konkrétnu kategóriu rozhodovať, ako rodič vedomosť nemá.

2.1. Sudkyne JUDr. Otilia Belavá a JUDr. Michaela Krajčová uviedli, že sa vo veci necítia byť zaujaté ani vo vzťahu k žalobcom, ani vo vzťahu k prejednávanej veci. Predsedníčka senátu a sudkyňa spravodajkyňa JUDr. Otilia Belavá vo vyjadrení potvrdila, že riadna členka senátu 6Co JUDr. Renáta Janáková je od 16. marca 2026 práceneschopná. Zastupujúca sudkyňa JUDr. Michaela Krajčová okrem toho považovala žalobcami vznesenú námietku zaujatosti voči svojej osobe za nedoplnenú a neodôvodnenú.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „nariadený súd“, alebo „najvyšší súd“) ako súd nadriadený Krajskému súdu v Bratislave (§ 54 ods. 2 CSP v spojení s § 5 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) preskúmal vec a posúdil opodstatnenosť námietky zaujatosti z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu v zmysle ustanovenia § 49 ods. 1 CSP.

4. Inštitútom vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu pre zaujatosť (§ 49 až § 51 CSP) sa v civilnom konaní garantuje základné právo na prerokovanie a rozhodnutie sporu nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Nestrannosť sa definuje spravidla ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a stranickosti (nadřžania určitej procesnej strane).

4.1. Súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca. Ústavnoprávna úprava práva na spravodlivý proces zakotvená v čl. 46 ústavy zároveň na druhej strane zaručuje aj právo na to, aby právna vec strany sporu nebola odňatá zákonnému sudcovi, ktorý bol určený podľa zákonných pravidiel príslušnosti súdov (čl. 48 ods. 1 ústavy). Obsahom práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania sporu pre zaujatosť. Jeho obsahom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia sporu pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 73/97, sp. zn. I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03). V zásade teda platí, že v určitej právnej veci by mal rozhodovať nezávislý a nestranný sudca vecne a miestne príslušného súdu, určený rozvrhom práce príslušného súdu ako tzv. zákonný sudca, ktorý by sa už v ďalšom priebehu konania nemal meniť. Výnimku z ústavnej zásady nezmeniteľnosti zákonného sudcu predstavuje inštitút vylúčenia sudcu z rozhodovania, ktorý zákonom predpokladaným postupom a zo zákonom predpokladaných dôvodov pripúšťa, aby zákonný sudca bol vylúčený z ďalšieho rozhodovania.

4.2. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) pri posudzovaní nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru (napr. rozhodnutie vo veci Piersack c. Belgicko). Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom. Vychádza z prezumpcie nestrannosti, pokiaľ nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva dôkaz o skutočnej zaujatosti (napr. rozhodnutie vo veci Hauschildt proti Dánsku). Rozhodujúce nie je však (subjektívne) stanovisko sudcu, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vznikať pochybnosti o nestrannosti sudcu.

4.3. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych príznakov. Uplatňuje sa tzv. teória zdania nezaujatosti podľa ktorej platí, že „spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná“. Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (napr. Delcourt proti Belgicku). Rozhodujúcim prvkom pri posudzovaní námietky zaujatosti zákonného sudcu je to, či obava strany je

objektívne oprávnená a relevantná. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych dostatočne závažných skutočnostiach.

4.4. Existencia oprávnených pochybností závisí vždy od posúdenia konkrétnych okolností prípadu. Podľa objektívneho kritéria sa musí rozhodnúť, či (úplne odhliadnuc od osobného správania sa sudcu) existujú preukázateľne skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu (viď tiež Fey c. Rakúsko). Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietat' zaujatost' dôležité, ale nie rozhodujúce; určujúce je to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú. Z uvedenej judikatúry ESĽP a ústavného súdu možno vyvodit', že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriadit' prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannost' sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k sporu disponuje.

4.5. Objektívny test nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávánemu sporu, stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o nezaujatosti zákonného sudcu je, či obava strany sporu je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti sudcu (Pullar proti Spojenému kráľovstvu), teda či je tu relevantná obava z nedostatku nezaujatosti. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétne a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannost' nemožno chápat' tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannost' sudcu, ho automaticky vylučuje z prejednávania a rozhodovania vecí.

4.6. Je potrebné brať na zreteľ skutočnosť, že spoločenské vzťahy v najširšom slova zmysle sú vzťahmi vzájomného pôsobenia, kontaktu a interakcie medzi členmi spoločnosti; preto závažnosť, ktorá by založila pochybnost' o nezaujatosti zákonného sudcu (znamenala dôvod pre jeho vylúčenie z prerokovania a rozhodovania vecí), môže aj pri zohľadnení tzv. teórie zdania uplatňovanej v judikatúre ESĽP nastať iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k sporu, stranám, ich zástupcom, či osobám zúčastneným na konaní, dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranne (porovnaj I. ÚS 332/08).

5. Podľa § 49 ods. 1 CSP je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Podľa § 49 ods. 2 CSP vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie.

6. Účelom citovaných ustanovení je prispieť k nestrannému prejednaniu sporu (vecí), k nezaujatému prístupu k stranám (účastníkom), ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní; zámerom je tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedenými ustanoveniami zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to: a/ k sporu (veci), v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia sporu alebo konania, b/ k stranám sporu (účastníkom konania), ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, c/ k zástupcom strán sporu, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod b/, alebo d/ k osobám zúčastneným na konaní. Rovnako je ňou aj rozhodovanie v inštančnom postupe.

7. Citované zákonné ustanovenia predpokladajú taký vzťah vlastného záujmu sudcu na prejednávacom spore (veci) alebo taký jeho osobný vzťah k stranám sporu (účastníkom konania), ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní, ktorý by pri všetkej mozgnej snahe o správnost' rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na spor a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia. Rovnako tak osobitným prípadom pomeru sudcu k veci je skutočnosť, že rozhodoval o veci na súde inej inštancie. V tomto prípade stačí, že sudca o veci rozhodoval, či už ako

samosudca, alebo v senáte v inštančnom postupe.

8. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania buď na základe oznámenia sudcu (§ 50 CSP) alebo na návrh strany (§ 52 CSP).

9. Vzhľadom na to, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 49 až § 58 CSP predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania sporu skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo.

10. Existencia oprávnených pochybností o nestrannosti sudcu závisí vždy od posúdenia konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria sa musí rozhodnúť, či (úplne odhliadnuc od osobného správania sa sudcu) existujú preukázateľné skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybnosti o nestrannosti sudcu (pozri Fey proti Rakúsku). Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietať zaujatosť dôležité, ale nie rozhodujúce, určujúce je to, či sa môže táto obava považovať za objektívne oprávnenú. Len nestranný súd totiž poskytuje stranám rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok (II. ÚS 71/97). Z judikatúry EŠLP a ústavného súdu možno vyvodíť, že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podradiť prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, či sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k sporu, k stranám, k ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní disponuje.

11. Pokiaľ ide o subjektívny aspekt nestrannosti, sudkyňa Krajského súdu v Bratislave a členka senátu 6Co Mgr. Jana Janics Bajánková sa necíti byť vo vzťahu k žalobcom subjektívne zaujatá. Samotná skutočnosť, že od marca 2026 je v karate klube jedným z trénerov M. jej dcéry aj syn žalobcu (s ktorým do osobného kontaktu neprichádza), nezakladá k strane sporu na strane žalobcov taký kvalifikovaný vzťah predpokladaný ustanovením § 49 ods. 1 CSP, ktorý by ju vylučoval z prejednávania a rozhodovania veci. Posudzujúc, či predmetné okolnosti môžu indikovať nedostatok nestrannosti sudcu z hľadiska jej objektívnych aspektov, a teda či aj napriek absencii subjektívnej zaujatosti je v tomto prípade daná relevantná obava z nedostatku nezaujatosti, vychádzal najvyšší súd z citovanej judikatúry EŠLP, ktorá nepovažuje za automatické preukázanie chýbajúcej nestrannosti sudcu existenciu akejkoľvek okolnosti vrhajúcej čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, a v tomto kontexte dospel k záveru o nepreukázaní relevantnej obavy z nedostatku nestrannosti, pretože pre vznik objektívnej pochybnosti nie je dostačujúca skutočnosť, že syn žalobcu trénuje ako jeden z trénerov v karate klube dieťa sudkyne (s ktorým navyše do osobného kontaktu neprichádza), nakoľko povaha tohto vzťahu spolu s okolnosťami preukázanými v tomto konaní nenasvedčujú jeho vplyvu na namietanú sudkyňu.

12. Žalobcovia v podanej námietke zaujatosti obavu z nestrannosti členov senátu 6Co odôvodňovali aj okolnosťami súvisiacimi so zmenou v obsadení senátu, vyvolanou práceneschopnosťou riadnej členky senátu JUDr. Renáty Janákovej, ktorá na základe nimi „vykonanej previerky" na krajskom súde nie je skutočne práceneschopná.

12.1. Pretože predsedníčka dotknutého senátu 6Co Krajského súdu v Bratislave JUDr. Oľília Belavá na účely rozhodovania o vznesenej námietke zaujatosti potvrdila, že od 16. marca 2026 je riadna členka senátu JUDr. Renáta Janáková práceneschopná, najvyšší súd z takto autoritatívne deklarovanej skutočnosti vychádzal ako objektívne daného stavu, ktorý ďalej nepovažoval za potrebné preverovať.

12.2. V nadväznosti na uvedené nadriadený súd skúmal, či takto zložený senát krajského súdu bol určený v súlade s rozvrhom práce, teda, či v rozhodnom čase platný rozvrh práce Krajského súdu v Bratislave umožňoval žalobcami namietané obsadenie senátu 6Co. Z obsahu spisu (č. l. 867) vyplýva, že

spor bol na Krajskom súde v Bratislave pridelený senátu 6Co náhodným výberom 24. septembra 2025. Rozvrh práce Krajského súdu v Bratislave na rok 2026 s Dodatkom č. 2 (1SprR/1/2026-ÚZ) vo Všeobecných zásadách platných pre občianskoprávne a obchodnoprávne kolégium na rok 2026 obsahuje osobitné pravidlo určovania zákonného sudcu (senátu) tak, že v prípade neprítomnosti člena senátu určí zastupujúceho člena senátu predseda zodpovedný za chod zastupujúceho senátu z členov zastupujúceho senátu. V tabuľkovej časti rozvrhu práce je pre senát 6Co určený ako zastupujúci senát - senát JUDr. Michaely Krajčovej (14Co). Predsedkyňa senátu zodpovedná za chod zastupujúceho senátu JUDr. Michaela Krajčová určila samú seba ako zastupujúcu členku senátu 6Co.

12.3. Z uvedených skutočností možno rezumovať zákonnosť zostavenia občianskoprávneho senátu 6Co na prejednanie a rozhodovanie vecí sudkyňami Krajského súdu v Bratislave, v zložení: JUDr. Otília Belavá - predsedníčka senátu, sudkyňa spravodajkyňa, Mgr. Jana Janics Bajánková - členka senátu a JUDr. Michaela Krajčová - členka senátu. Platný rozvrh práce Krajského súdu v Bratislave materiálne legitimizoval občianskoprávny senát 6Co v žalobcami namietanom zložení, z ktorého dôvodu neprichádza do úvahy, aby JUDr. Michaela Krajčová bola v prípade neprítomnosti JUDr. Renáty Janákovej vylučovaná z prejednávania a rozhodovania vecí.

12.4. Dôvod vylúčenia sudkyne JUDr. Michaely Krajčovej nie je daný ani v zmysle § 49 ods. 2 CSP (sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštalácie), nakoľko jej činnosť v predmetnej veci ešte ako sudkyne Okresného súdu Bratislava II v dôsledku dočasného prerozdelenia spisu sp. zn. 14C/99/2008 (v období od 01. marca 2016 do 10. januára 2017) do jej súdneho oddelenia, nenaplnia znaky rozhodovania a prejednávania sporu podľa ustanovenia § 49 ods. 2 CSP; samotné vydanie procesného uznesenia o zamietnutí sťažnosti žalobcov (č. k. 14C/99/2008-500 z 08. novembra 2016) proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II vydaného vyšším súdnym úradníkom o priznaní znalečného, nepredstavuje taký procesný alebo faktický úkon, ktorý by reálne smeroval k meritórnemu prejednaniu vecí. Preto vykonanie takéhoto úkonu nie je spôsobilé odôvodniť vylúčenie sudkyne pri neskoršom prejednávaní vecí na súde vyššej inštalácie. Procesné uznesenie o zamietnutí sťažnosti žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II vydaného vyšším súdnym úradníkom, najvyšší súd zhodnotil z hľadiska naplnenia zákonného pojmu „prejednávanie sporu“ podľa § 49 ods. 2 CSP ako celkom bezvýznamné.

13. Vo vzťahu k sudkyňi JUDr. Otílii Belavej žalobcovia neuviedli konkrétny dôvod, pre ktorý by mala byť vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6Co/108/2025 (§ 49 ods. 1 CSP). Zo žalobcami uplatnenej námietky zaujatosti nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by v zmysle § 52 ods. 1 v spojení s § 49 CSP bolo možné skúmať a ktoré by vzbudzovali odôvodnené pochybnosti o jej nezaujatosti.

14. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd v súhrne rozhodol tak, že sudkyne Krajského súdu v Bratislave JUDr. Otília Belavá, Mgr. Jana Janics Bajánková a JUDr. Michaela Krajčová nie sú v danom prípade vylúčené z prejednávania a rozhodovania vecí.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.